

Aan
de gemeenteraad

Datum 20 juni 2023
Zaaknummer 2023-0085712
Betreft Stand van zaken evaluatie en herijking dierenbeleid

Vergadering van
Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Rosalie Hoek-Kleinjan
E-mail: jlr.kleinjan@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Rosalie Hoek-Kleinjan
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Op 14 maart 2023 heeft de raad ingestemd met het proces van evaluatie en herijking dierenbeleid 2023, zoals omschreven in de Startnotitie Dierenbeleid. Met deze brief brengen wij u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kijken wij vooruit naar de ontwikkelingen die voor 2023 in dit kader verder op de agenda staan.

Door de later dan geplande vaststelling van de startnotitie is de planning met twee maanden opgeschoven. Om u als raad voldoende mee te nemen in het proces ontvangt u nu een tussenbericht op hoofdlijnen van de uitkomsten van de doorlopen stappen. In deze raadsinformatiebrief treft u de geactualiseerde planning aan.

Wat is de te delen informatie?

Het (participatie) traject van evaluatie en herijking kent diverse stappen, waarvan er inmiddels een aantal zijn genomen. In het eerste kwartaal van dit jaar is eerder genoemde startnotitie met uw raad besproken en na uw akkoord, zijn wij aan de slag gegaan met de in deze notitie aangegeven vervolgstappen.

Vorbereidingen en stappen in het participatietraject tot mei 2023

Zoals in de startnotitie aangegeven, zijn de volgende stappen ondernomen:

- Analyse gesprekstafels dierenbeleid sinds 2017, analyse meldingen Fixi omtrent dieren en uitvraag 'best practices' andere gemeenten.
- Online enquête om input op te halen bij bewoners (januari en februari 2023).
- Gesprekstafels per beleidsonderwerp dierenbeleid (minimaal tien gesprekstafels in de periode februari, maart en april 2023).

Belangrijkste uitkomsten van het proces tot mei 2023

We zien een landelijke tendens dat er een toenemende aandacht is voor natuur, milieu, flora en fauna. De aandacht voor dieren krijgt daarbij ook een ander karakter: daar waar we in 2017 nog konden volstaan met het beschrijven van wet- en regelgeving gericht op de bescherming van dieren, zien we dat in afgelopen jaren het accent in toenemende mate is verschoven naar dierenwelzijn. Anders gezegd: we zien een evolutie van dierenbescherming naar aandacht voor het welzijn van dieren in al zijn facetten.

Gemeenten beperkten zich in het verleden vooral tot hun wettelijke taak, te weten het zorgen voor de opvang en het transport van zwerfdieren. Maar nu komt er steeds meer aandacht voor dieren in hun samenhang met de natuur en de mens. Daarnaast wordt er van gemeenten verwacht dat zij ook aandacht hebben voor het welzijn van dieren en de preventie van misstanden.

Deze ontwikkelingen hebben we ook gezien in het onderzoek dat we in het kader van deze evaluatie en herijking van het dierenbeleid hebben uitgevoerd.

Gemeenten worden geadviseerd om bij het werken aan welzijn van dieren, dit te doen in nauwe samenwerking met organisaties binnen de gemeenten die zich professioneel bezig houden met het bevorderen van dierenwelzijn. De meeste inwoners zijn niet op de hoogte dat Dordrecht een dierenbeleid heeft, maar de inwoners van Dordrecht vinden het welzijn van dieren wel zeer belangrijk en zien hierin een rol voor de gemeente. Dierenpartnerorganisaties in Dordrecht willen meer met elkaar en de gemeente samenwerken om te werken aan de bevordering van dierenwelzijn, toename van kennis en informatie over dieren en meer educatie op dit vlak, zodat dit bijdraagt aan de preventie van misstanden met dieren.

Analyse eerdere gesprekstafels en Fixi meldingen

Op basis van de analyse van gesprekstafels dierenbeleid sinds 2017 en een analyse van Fixi meldingen omtrent dieren hebben we een aantal onderwerpen aangemerkt om verder uit te werken en te bespreken aan de gesprekstafels dierenbeleid. Het gaat hierbij om de volgende onderwerpen zoals in de eerder met u gedeelde startnotitie opgenomen: toename besmettelijke dierziekten en botulisme; bijtincidenten honden; chippen van huisdieren; schade door ganzen, honingbijen vs. wilde bijen; overlast vogels (meeuwen, duiven, etc.); beleid bedreigde diersoorten; gebruik dieren bij evenementen; paardenuitwerpselen; Q-koorts; rattenoverlast; in het wild levende dieren; oprukkende natuur in de stad; valwild; bijvoeren dieren; dieren en klimaat; dieren en huiselijk geweld; hondenbeleid; hondenuitlaatservices en hondenoppassen; honden losloopgebieden; hondenopleidingen; handhaving en veiligheid; dieren en sociale thema's; dieren die de gemeente houdt.

Naar aanleiding van de bespreking van de startnotitie met uw raad is het onderwerp Landbouwdieren daar nog aan toegevoegd.

Uitvraag 'best practices'

Voorafgaand aan de gesprekstafels hebben wij bovendien een onderzoek gedaan naar 'best practices' op het gebied van dierenbeleid bij andere gemeenten.

Zo hebben we voor de 'best practices' gekeken naar de juryrapporten van de jaarlijkse verkiezing van de Diervriendelijke Gemeente, omdat niet alleen in de verkiezing op zichzelf, maar ook in de juryrapporten zichtbaar wordt, dat er een relevante ontwikkeling is in de rol van gemeenten ten aanzien van bescherming van dieren naar actief sturen op het welzijn van dieren. Tevens wordt hierbij ook zichtbaar dat gemeenten deze ontwikkeling niet alleen hoeven door te maken.

Gemeenten worden namelijk geadviseerd dit te doen in nauwe samenwerking met organisaties binnen de gemeenten die zich professioneel bezig houden met het bevorderen van dierenwelzijn. Daarnaast zien we dat van gemeenten, in samenwerking met dierenorganisaties, verwacht wordt dat zij inwoners voorzien van relevante informatie over dieren. Op deze wijze draagt deze aanpak bij aan (de toename van) het welzijn van dieren en des te meer wanneer dit wordt ondersteund door educatieve activiteiten en programma's. De uiteindelijke uitkomst van deze benadering is dat misstanden op het gebied van dierenwelzijn worden voorkomen.

Online enquête

Het Onderzoekscentrum Drechtsteden heeft een online enquête samengesteld, waarbij we het bewonerspanel hebben gevraagd hun mening en/of waardering voor diverse aspecten van het dierenbeleid aan ons kenbaar te maken. De enquête is ook gedeeld via social media zodat inwoners deze ook konden invullen.

Vragen en stellingen over dierenbeleid zijn door het Onderzoekscentrum Drechtsteden voorgelegd aan 2.650 leden van het Bewonerspanel Dordrecht. In totaal hebben 1.148 inwoners de vragen ingevuld.

De belangrijkste uitkomsten van deze enquête zijn dat het bij de meeste inwoners niet bekend is dat Dordrecht een dierenbeleid heeft, maar de inwoners van Dordrecht vinden het welzijn van dieren wel zeer belangrijk. Daarnaast zijn de inwoners overtuigd van de educatieve functie die dieren kunnen hebben in het algemeen en meer specifiek als het gaat over het houden van huisdieren.

Gesprekstafels dierenbeleid

In april is er een zestal gesprekstafels georganiseerd, waaraan in totaal 66 deelnemers hebben deelgenomen. Omwille van de beschikbare tijd bij gesprekspartners - veelal vertegenwoordigers van organisaties met beperkte personele capaciteit en veel vrijwilligers aan de gesprekstafels - hebben we de onderwerpen gecombineerd.

De deelnemers zijn vertegenwoordigers van partnerorganisaties op het gebied van dierenbeleid in Dordrecht en medewerkers vanuit de gemeente Dordrecht. Daarnaast hebben diverse fractie- en commissieleden vanuit de gemeenteraad deelgenomen als toehoorder en/of als inwoner, zoals toegezegd door de wethouder bij de bespreking van de startnotitie.

Ten aanzien van het hondenbeleid is tijdens deze gesprekstafels en in afstemming met de betrokkenen besloten om alles wat te maken heeft met hondenuitlaatbeleid (zie ook de startnotitie Hondenuitlaatbeleid) een plek krijgt bij de later dit jaar geplande gesprekstafels hondenuitlaatbeleid en dat dit derhalve niet een onderdeel is van het dierenbeleid.

Er kan geconstateerd worden dat deze gesprekstafels tot levendige gesprekken, informatie-uitwisseling en interactie hebben geleid, waarbij ook tegengestelde meningen kenbaar werden gemaakt, zonder dat dit de kwaliteit van de bespreking negatief beïnvloedde. Per gesprekstafel zijn gespreksverslagen samengesteld en samenvattingen hiervan gemaakt, waarin diverse zaken per thema aan de orde komen. Deze samenvattingen zijn gedeeld met alle deelnemers aan de gehouden gesprekstafels, met als doel dat alle deelnemers een beeld hebben van wat aan de gesprekstafels is besproken, ook in die sessies waarin zij en/of collega vertegenwoordigers van hun organisatie niet hebben deelgenomen. Daarnaast bestond de mogelijkheid om eventueel nog aanvullende suggesties te doen.

In algemene zin hebben de gesprekstafels van de kant van de deelnemers geleid tot de volgende uitkomst: de partnerorganisaties zien het belang om vaker de gelegenheid te hebben om met elkaar van gedachten te wisselen over dieren welzijn. Op deze wijze zouden de deelnemers er aan werken om zodoende niet alleen van elkaar te kunnen leren, maar ook in gezamenlijkheid een bijdrage kunnen leveren aan informatieverstrekking over dieren, communicatie ten aanzien het versterken van dierenwelzijn en preventie gericht op het voorkomen van misstanden.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

We informeren u over het proces om te komen tot een herijking van het dierenbeleid. Zoals in de startnotitie aangegeven hebben we in dit proces van evaluatie en herijking nog de volgende stappen:

- Verdiepende interviews per beleidsonderwerp (mei-juni 2023).
- Opstellen evaluatie en aanbevelingen herijking dierenbeleid (juli/augustus 2023).
- Resultaten evaluatie inclusief aanbevelingen herijking dierenbeleid bespreken met de raad (Q3 2023).
- Herijken/uitwerken aanbevelingen dierenbeleid (Q4 2023).
- Afstemming concept dierenbeleid met partners en experts uit gesprekstafels (Q4 2023).
- Vaststelling dierenbeleid (Q1 2024).

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De kosten voor het evalueren en herijken van het dierenbeleid worden betaald uit de reguliere budgetten.

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

A.W. Kolff
burgemeester